

Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

1.1.1. Eelnõu on ajendatud Ameerika Ühendriikide karistusõigusest, kus isiku poolt Kongressi ees antud valeütlused on kriminaalkorras karistatavad.

1.1.2. Viimastel aastatel on saanud tavaks, et ministrid täiesti süüdimatult annavad Riigikogu liikmetele küsimustele vastates teadvalt valeütlusi. Kahjuks näitab selline tegevus ministrite poolt üha suurenevat tendentsi. Ilmselt on selline tegevus riigivastane, sest kuidas saab Riigikogu teostada õigusloomet, kui neile esitatakse valeinformatsiooni. Kogumis on kannatajaks aga Eesti rahvas, kes peab järgima valeinformatsioonil tuginevaid õigusakte.

1.1.3. Süüteo objektiivne külg seisneb ministri poolt teadvalt valede ütluste andmises. Valeütlus seisneb faktiliste asjaolude moonutamises. Moonutamise all mõistetakse ütluste andmisel tegelikkusele mittevastavate asjaolude avaldamises või ministrile kindlalt teadaolevatest asjaoludest vaikimisest.

Valeütluste andmine on süütegu vaid siis, kui ministrit on enne arupärimist või Riigikogu liikme suulise küsimusele vastamist küsija poolt hoiatatud valeütluse andmisega kaasnevast vastutusest.

1.1.4. Lõikes 2 sisaldub kvalifitseeritud koosseis – valeütluse andmine, millega kaasnes kirjalike tõendite kunstlik loomine. Kirjalike dokumentide kunstlik loomine tähendab Riigikogu seadusloome tööks tähtsust omada võivate tegelike asjaolude tahtlikku moonutamist. Käesoleva paragrahvi tähenduses võib dokumentide kunstlike loomine seisneda näiteks tegelikele andmetele mittevastava teabe esitamine Riigikogule, kui teave, mida esitatakse on ministri vastutusalas. Sellise tegevuse eesmärk on muuta dokumentide seisukohalt olulisi asjaolusid, mis tooks kaasa Riigikogule väära ettekujutuse tegelikest faktilistes asjaoludest.

2. Eelnõu eesmärk

Eelnõu eesmärgiks on tagada kvaliteetne, tegelikele faktilistele tuginev õigusloome

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus ei kasutata uusi termineid.

5. Seaduse mõju

Muudatus tagab reaalselt kvaliteetse õigusloome.

6. Seaduse rakendamiseks vajalikud kulutused

Seaduse muudatusega ei kaasne kulusid.

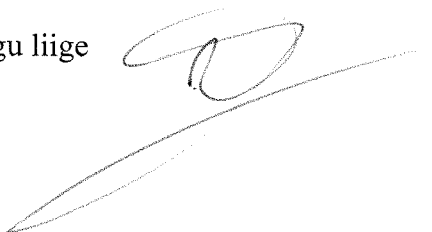
7. Rakendusaktid

Seaduse jõustamiseks ei ole eraldi rakendusakte vaja.

8. Seaduse jõustumine

Eelnõu jõustub seaduse avaldamisest Riigi Teatajas.

Algatab Riigikogu liige
Kalle Grünthal



03.06.2024